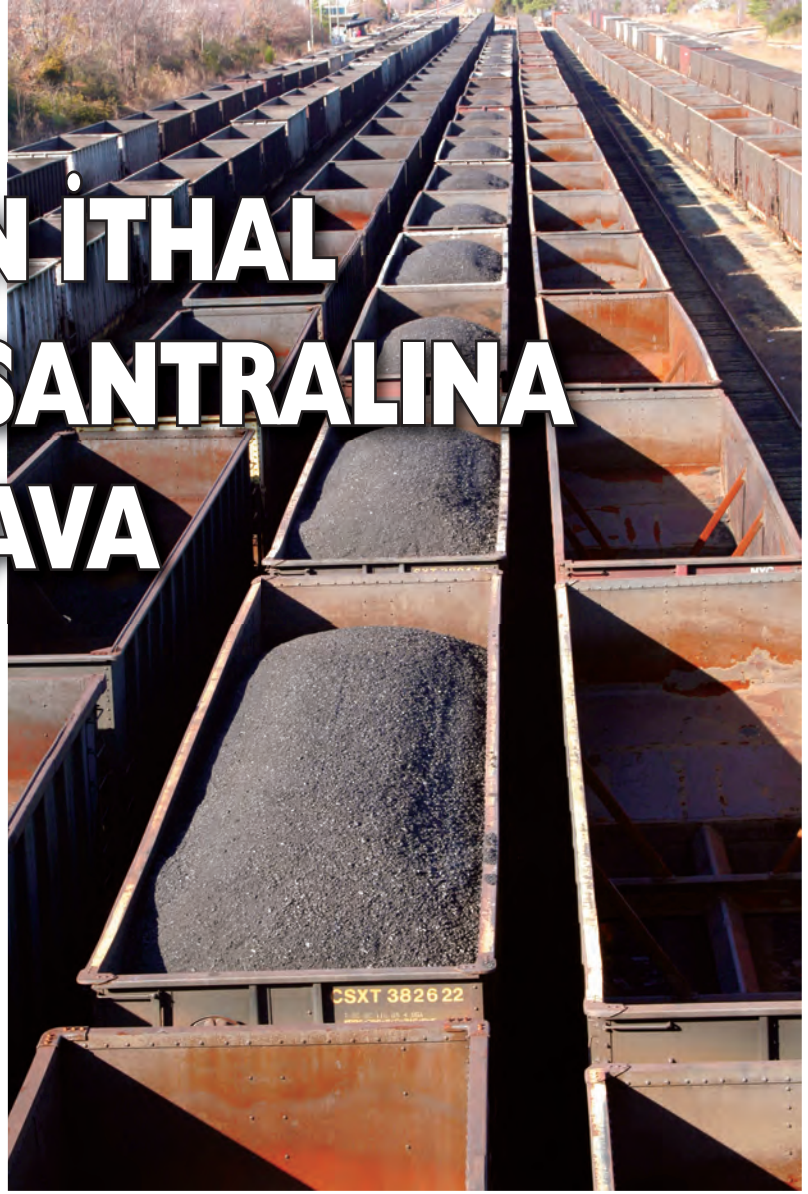

EMO'DAN İTHAL KÖMÜR SANTRALINA KARŞI DAVA

Serbest piyasa uygulamaları nedeniyle elektrik açığı sorunuyla karşı karşıya kalan ülkemizde, günü birlik ve kamu yararına aykırı uygulamalar yaygınlaştırılıyor. Yıllardır doğalgaz üzerinden tartışılan enerjide dışa bağımlılık sorunu, ithal kömür santrallerine verilen lisanslarla daha da derinleşecek.

Elektrik Mühendisleri Odası, Samsun-Tekkeköy'de kurulmak istenen ithal kömür santralına lisans verilmesi işlemine karşı Danıştay'a dava açtı. İthal kömür santrali için Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun verdiği lisansın iptali ve yürütmesinin durdurulması istenen davada ithal kömür tercihinin "ülke ekonomisi, enerjide dışa bağımlılık ve enerjide arz güvenliği" açısından kamu yararına aykırı olduğu vurgulandı.

Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'nin (TEİAŞ) yasal mevzuat gereği hazırladığı üretim planlaması (2005-2020) ile projeksiyonda (2007-2016) arz güvenliği açısından ithal enerji kaynağı miktarının kontrol edilmesine vurgu yaptığına, yerli ve yenilenebilir kaynaklara öncelik verilmesini öngördüğüne dikkat çekildi. Dava dilekçesinde, şu bilgilere yer verildi:

"Her iki Rapor'da da ülkemizin enerji politikaları açısından yerli kaynakların kullanımının ön plana çıkartılmış olduğu görülmektedir. Nitekim bugünkü koşullarda ülke

elektrik enerjisi kurulu gücünün yüzde 45 civarında ithal kaynaklara dayalı olduğu, gerçekleşen üretim açısından ise ithal kaynak oranının yüzde 55'in üzerine çıktığı görülmektedir. Özellikle doğalgaza bağımlı elektrik üretimi, Rusya ve İran gibi doğalgaz tedarikçisi ülkelerle sık sık yaşanan krizlerle tehlikeye girmektedir. Öte yandan, ülkemizin akarsu ve kömür başta olmak üzere, zengin enerji kaynakları halen atıl konumda beklemektedir."

İthal Kömür Sınırına Aykırılık

Dilekçede, TEİAŞ'ın, "Enerji Bakanlığı'nın enerji politikası gereği" olarak elektrik üretiminde kullanılacak ithal kömür kısıtlamasını dikkate aldığı

kaydedildi. TEİAŞ'ın planlamasında yer verdiği iki çözümden birinde yeni kurulacak tesisler kapsamında hiç ithal kömüre dayalı santral kurulmasına yer verilmezken, diğerinde de ancak 2017'den sonra ithal kömüre dayalı santral kurulumu öngörüldüğüne dikkat çekildi. İthal kömüre dayalı santral öngören çözümden de 2017 için 500 megavat, 2018 için 1000 megavat, 2019 için 1000 megavat ve 2020 yılı için 2 bin megavat olarak ithal kömüre dayalı santral kurulumunun sınırlandırıldığı belirtildi.

Lisanslar Keyfi İstemele Terkedilmiş

"Elektrik enerjisi alanında yeterli düzeyde yatırım yapılmadığı gibi, EPDK tarafından verilen üretim lisansları da,

tamamen özel sektörün (ticari tercihlerine) keyfi istemlerine terkedilmiştir” denilen dilekçede, planlara aykırı yatırım kararlarına izin verilmemesi gerektiği anlatıldı.

EPDK'nın kendi onayladığı planlama çalışmalarına aykırı olan ithal kömür santralina verdiği lisans nedeniyle elektrik maliyetlerinde artışlar yaşanacağı, ülke ekonomisinin olumsuz etkileneceği anlatılarak, kamusal yarara uygun olmayan bu lisans işleminin hukuka aykırı olduğu belirtildi.

İthal Kömür Maliyeti Artıyor

İthal kömür fiyatlarında 2007 yılında iki kat artış yaşandığına ve bu artış eğiliminin sürdüğüne işaret edilen dilekçede, 1 kilovatsaatlik elektrik üretim maliyetinde yerli kömür 2.287 Ykr paya sahipken, ithal kömürün 8.073 Ykr ile

4 kat daha fazla paya sahip olduğu bildirildi. Yerli kömür kaynakları atıl durumda bekletilirken, maliyetleri de artıracak biçimde ithal kömür santrallarına öncelik verilmesinin Elektrik Piyasası Yasası'nın amaçlarına da aykırı olduğu vurgulandı. Enerjide zaten yüksek seviyelere ulaşmış olan dışa bağımlılığın cari açığı artırıcı etkisine de işaret edilen dilekçede, “Yurtdışına döviz transferi anlamına gelen ithal kömür kullanımı cari açığı artıracak gibi, yerli kaynakların kullanılmasıyla elde edilecek katma değer ve istihdam gibi ekonomik getirilerden de yoksun kalınmaktadır” denildi.

İthal Kömüre Karbon Vergisi Mi Ödeyeceğiz?

Dava dilekçesinde, Türkiye'nin gündemde olan Kyoto Protokolü'ne taraf olması durumunda ithal kömür

kullanımı nedeniyle karbondioksit emisyonunu da ithal etmiş olacağı ve bu nedenle karbon vergisi olarak ek bir maliyet üstleneceğine dikkat çekildi.

Lisans işleminin halk sağlığı açısından da iptali gerektiği kaydedildi. Santralin kurulacağı Tekkeköy'de halen mobil santrallar bulunduğu, ayrıca aynı bölge için 5 santral başvurusu olduğu ifade edilen dilekçede, 19 Mayıs Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nün bölgedeki hava kirliliğine yönelik ölçüm ve açıklamalarına atıfta bulunularak, şu uyarıya yer verildi:

“Tekkeköy daha bugünden mobil santralların varlığı nedeniyle hava kirliliği ile mücadele etmektedir ve dava konusu lisans verme işleminin uygulanması sonrasında, kurulacak kömür santrali, bölgeyi yaşam açısından son derece tehlikeli bir noktaya götürecektir.” ◀

